Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru judecător: C.Valah
Dosarul nr. 2a-860/23
2-22100750-02-2a-03032023

D E C I Z I E

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

24 octombrie 2023
Instanța compusă din:
Preşedintele ședinței, judecătorul Anatol Pahopol
Judecători Victoria Sîrbu și Ala Malîi

examinând în procedură scrisă, fără dezbateri publice, în lipsa participanților la
proces, cererea de apel declarată de ÎMGFL nr.11 din mun. Chișinău în procedura falimentului, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 noiembrie 2022, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de
ÎMGFL nr.11 din mun. Chișinău în procedura falimentului împotriva lui *****, Sitaru Carolina și Pascal Ludmila cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, -

c o n s t a t ă:

Circumstanțele cauzei:

La data de 13 iulie 2022, administratorul procesului de insolvabilitate a ÎMGFL nr. 11 din mun. Chișinău, - Bulgaru Ion s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva lui Pascal Sergiu, Sitaru Carolina și Pascal Ludmila, solicitând încasarea în mod solidar din contul pârâților Pascal Sergiu, Sitaru Carolina şi Pascal Ludmila în beneficiul ÎMGFL nr. 11 din mun. Chişinău în proces de insolvabilitate datoria totală de 36 688, 52 lei, dintre care: suma de 14 668, 19 lei pentru serviciul de energie termică formată în perioada 01.11.2021-01.05.2022; pentru serviciul de apă potabilă în sumă de 9 190,64 lei; pentru serviciul de apă menajeră în sumă de 5 099, 01 lei; pentru deservirea blocului în sumă de 1 738, 06 lei; pentru deservirea echipamentului tehnic în sumă de 1 065, 50 lei, pentru transportarea deșeurilor în sumă de 1 573 lei, pentru lift deservirea tehnică în sumă de 3 354, 08 lei, formată în perioada 01.11.2018-01.05.2022, scadentă la 31.05.2022, pentru ap. nr. 48 din str. Miorița 7/1, mun. Chişinău; precum și

încasarea în mod solidar din contul pârâților Pascal Sergiu, Sitaru Carolina şi Pascal Ludmila, a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acţiunii, reclamantul a invocat că, prin hotărârea din 07 martie 2017 Curtea de Apel Chişinău a admis cererea introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de ÎMGFL nr. 11 din mun. Chişinău. S-a declarat ÎMGFL nr. 11 din mun. Chişinău în stare de insolvabilitate. S-a desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate administratorul autorizat Bulgara Igor. În cadrul procesului de insolvabilitate prin tabelul definitiv de creanțe au fost validate creanțe ai următorilor creditori: S.A. „Apă-Canal Chişinău" a fost validată cu creanță chirografară de rangul V cu suma de 3 197 812, 50 lei în baza cererii de validare a popririi nr. 01-518 din 21.03.2017 înregistrate la data de 23.03.2017. Î.M. „Regia Autosalubritate" a fost validată cu creanță chirografară de rangul V cu suma de 18 727 lei în baza cererii de validare a popririi nr. 01-8/431 din 24.03.2017 înregistrate la data de 27.03.2017. S.A. „Termoelectrica" a fost validată cu creanță chirografară de rangul V cu sumă de 20 391 827, 08 lei în baza cererii de validare a popririi înregistrate la data de 03.04.2017.

A indicat că, la data de 30.01.2021, Judecătoria Chişinău, sediul central examinând în procedură de validare a popririi cererea privind încasarea datoriei înaintată de administrator al procesului de insolvabilitate a ÎMGFL nr. 11 din mun. Chişinău împotriva lui Pascal Sergiu, Sitaru Carolina şi Pascal Ludmila a emis hotărârea prin care a admis acţiunea şi a dispus încasarea din contul lui Pascal Sergiu, Sitaru Carolina şi Pascal Ludmila în beneficiul ÎMGFL nr. 11 din mun. Chişinău (în proces de insolvabilitate), suma de 25 157 lei 83 bani cu titlu de datorie pentru servicii locativ comunale (constituite din 17 124, 52 lei - energia termică, 2 188, 91 lei - pentru serviciul apă potabilă, 1 295 lei - serviciul apă menajeră, 659, 55 lei - deservirea blocului, 322, 14 lei - deservirea echipamentului tehnic, 451, 80 - transportarea deșeurilor, 3 115, 72 lei - lift, deservirea liftului), scadentă la 01.10.2018. Hotărârea nu a fost executată.

La data de 10.06.2022, Judecătoria Chişinău, sediul central examinând în procedură de validare a popririi cererea privind încasarea datoriei înaintată de administratorul procesului de insolvabilitate a ÎMGFL nr. 11, mun. Chişinău împotriva lui Pascal Sergiu, Sitaru Carolina şi Pascal Ludmila a emis hotărârea prin care a admis acţiunea şi a dispus încasarea din contul lui Pascal Sergiu, Sitaru Carolina şi/Pascal Ludmila în beneficiul ÎMGFL nr. 11 din Chişinău (în proces de insolvabilitate), suma de 56 990,04 lei pentru serviciul de energie termică, formată în perioada 01.10.2018-01.11.2021, scadentă la 30.11.2021, pentru ap. nr. 48 din str. Miorița 7/1, mun. Chişinău. Hotărârea nu a fost executată.

A susținut că, s-a constatat existenţa datoriei acumulate de pârâți față ÎMGFL nr. 11 din Chişinău (în procedura falimentului) în mărime de 36 688, 52

lei, după cum urmează: suma de 14 668, 19 lei (88 782, 75 lei - 17 124, 52 lei -56 990, 04 lei) pentru serviciul de energie termică, pentru serviciul de apă potabilă în sumă de 9 190, 64 lei (11 379, 55 lei - 2 188, 91 lei), pentru serviciul de apă menajeră în sumă de 5 099, 01 lei (6 394, 20 lei - 1 295, 19 lei), pentru deservirea blocului în sumă de 1 738, 06 lei (2 397, 61 lei - 659, 55 lei), pentru deservirea echipamentului tehnic în sumă de 1 065, 54 lei (1 387, 68 lei - 322, 14 lei), pentru transportarea deșeurilor în sumă de 1 573 lei (2 042, 80 lei - 451, 80 lei), pentru lift deservirea tehnică în sumă de 3 354, 08 lei (6 469, 80 lei - 3 115, 72 lei), potrivit datelor din evidența contabilă, și anume, facturilor de plată şi listei descifrate a datoriilor eliberate de Î.M. „Infocom” şi S.R.L. „Infobon”.

A menționat că, locatarii blocurilor locative gestionate de ÎMGFL nr. 11 din Chişinău au beneficiat nemijlocit de servicii comunale şi necomunale prestate şi au obligaţia de a achita în termen contravaloarea conform facturilor (bonurilor de plată) primite (art. 25 alin. (1) al Legii nr. 1402/24.10.2002 serviciilor publice de gospodărie comunală). În caz de neachitare de către proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile şi nelocuibile ai blocului locativ gestionat a datoriilor la serviciile locativ-comunale, ÎMGFL nr. 11 din Chişinău, este în drept să acționeze consumatorii în judecată pentru încasarea datoriei şi chiar are obligaţia de a o face, pentru a stinge creanța sa față de S.A. „Termoelectrica”, S.A. „Apă-Canal Chişinău” şi alți creditori din contul achitărilor efectuate de către sub consumatorii restanți. Conform informației din Registrul Bunurilor Imobile pârâții sunt proprietarii apartamentului în cauză, au domiciliu înregistrat pe adresă şi au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele şi tarifele în vigoare, fapt pentru care au deschis cont personal la gestionarul fondului locativ. Toate datoriile solicitate spre încasarea sunt confirmate prin actele confirmative, cum ar fi: pentru serviciul de livrare a energie termice, - Informația despre calcul şi achitarea sumelor pentru apartamentul eliberată de S.R.L. „Info Bon” (perioada martie 2017- până în prezent) şi/sau S.A. „Termoelectrica” (momentul formării şi până în luna martie 2017); restul serviciilor - Informația despre calcul şi achitarea sumelor pentru apartamentul (perioada din momentul formării datoriei şi până în prezent) eliberată de Î.M. „Infocom”, precum şi ordinele de plată.

A notat că, potrivit art. 25 alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, persoanele fizice şi juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator şi consumator. În conformitate cu prevederile art. 51 alin. (4) al Legii nr. 75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe, plata pentru serviciile prestate necontorizate în locuință se efectuează conform indicatorilor contoarelor instalate

la bloc şi se repartizează de către administrator pentru fiecare locuință necontorizată în funcție de suprafaţa ei totală.

A mai indicat că, conform Regulamentului cu privire la modul de prestare şi achitare a serviciilor locative comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire şi alimentare cu apă, aprobat prin HG nr. 191 din 19.02.2002, plățile pentru servicii locative, comunale şi necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii şi locatarii caselor individual apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine şi încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatori de servicii. Proprietarii, chiriașii şi locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine încăperilor nelocuibile din bloc achită plățile pentru serviciile prestate în luna precedentă până la data indicată factura de plată". Aceleași prevederi cu privire la obligaţia consumatorilor de a achita serviciile comunale şi necomunale conform facturilor primite, este stipulată şi în art. 37 alin. (3) al Legii nr. 75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe, - pe lângă plata pentru închirierea locuinței din fondul public de locuințe sau a locuinței proprietate privată, locatarul este obligat să efectueze plata pentru apa potabilă şi evacuarea apelor uzate, încălzire, alimentarea cu energie electrică, gaze naturale, transportarea deșeurilor menajere solide şi lichide, ascensor şi pentru alte servicii prestate de locator sau de furnizorul de servicii comunale şi necomunale, conform facturilor prezentate. La solicitarea locatarului, locatorul este obligat să prezinte bonurile de plată ce confirmă cheltuielile respective". Totodată, în cazul prestării serviciilor comunale de către administrate fondului locativ ÎMGFL nr. 11 din Chişinău, prestarea serviciilor este efectuată în temeiul conturilor personal deschise pe numele pârâților, potrivit Recomandării CSJ nr. 11 din 2012 privind examinarea cererilor depuse de S.A. „Termocom", S.A. „Apă-Canal", S.A. „Chişinău-Gaz".

Mai mult, potrivit Recomandării CSJ nr. 88 din 25.02.2016 cu privire la modul de aplicare a dispozițiilor legale la soluționarea pricinilor ce țin de prestarea serviciilor publice de gospodărie comunală, „în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală în lipsa contractelor încheiate cu consumatorii (proprietarii, chiriașii şi locatarii apartamentelor, caselor individuale de locuit, încăperilor locative în cămine şi încăperilor ne locative), aceștia din urmă sunt obligați să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite".

Concluzia respectivă rezultă din prevederile exprese cuprinse în art. 25 alin. (5) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402-XV din 24.10.2002, în care se stipulează că, agenții economici care furnizează/prestează servicii de gospodărie comunală fără contracte cu consumatorii, în caz de neachitare a sumelor datorate, pot acționa conform prevederilor alin. (2)-(4), care

prevăd acţiunile ce pot fi întreprinse de către operator în privința consumatorilor care nu achită serviciile prestate, inclusiv acționarea în judecată. Prin urmare, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul dacă a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate. Ori, lipsa unu contract scris nu scutește consumatorul de obligaţia achitării serviciul prestat.

A mai relevat că, ÎMGFL nr. 11 din mun. Chişinău în procedura de faliment expediază lunar în adresa pârâților facturile de plată în care sunt indicate datoriile acumulate, cele calculate, termenul de achitare datoriilor, precum şi rechizitele bancare, unde urmează a fi achitate datoriile indicate în documentul de plată, ce înlătură orice viciu de lipsă de notificare prealabilă. Astfel, procedura de notificare a pârâților a fost îndeplinită de către reclamant fără careva abateri.

Poziția instanţei de fond:

Prin hotărârea din 21 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr.11 din mun. Chișinău în procedura falimentului împotriva lui *****, Sitaru Carolina și Pascal Ludmila cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la ÎMGFL nr. 11 în bugetul statului cheltuielile aferente judecării cauzei suportate de instanța de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 1 100, 65 lei, ce urmează a fi achitată nu mai târziu de 6 (șase) luni de la data adoptării prezentei hotărâri judecătorești.

Solicitarea apelantului şi termenul de declarare a apelului:

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 21 decembrie 2022, ÎMGFL nr. 11 din mun. Chișinău, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 noiembrie 2022, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Colegiul reţine că din materialele cauzei rezultă că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțată la data de 21 noiembrie 2022, iar cererea

de apel a fost înaintată la 21 decembrie 2022. Prin urmare, Colegiul civil constată că apelul a fost înaintat în termenul de 30 zile stabilit de legiuitor.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea apelului apelantul ÎMGFL nr. 11 din mun. Chișinău a indicat că, argumentele instanţei de judecată sunt neîntemeiate, lipsite de suport juridic şi probatoriu, deoarece întru argumentarea acţiunii şi probarea faptului existenței datoriilor la servicii comunale şi necomunale au fost anexate toate materialele necesare, cum ar fi descifrările la achitările şi plățile pentru datoriile la servicii comunale şi necomunale şi bonurile de plată eliberate de Î.M. „Infocom" şi S.R.L. „InfoBon". Instanţa a evitat să examineze în mod obiectiv conținutul acţiunii, cerinţele formulate şi materialele anexate la aceasta, fapt ce a dus la emiterea unei hotărâri contradictorii, deoarece constatările instanţei de judecată sunt în contradicție cu materialele dosarului.

Menționează apelantul că, la formularea cerințelor din acțiune concret a formulat cerinţele cu indicarea perioadei de formare a datoriilor pentru fiecare serviciul în parte, iar perioadele de formare a datoriilor expres rezultă din actele judecătorești irevocabile emise anterior în privința intimaților anexate la dosar: hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul central nr. 2i-102-203/2018 din 30.01.2020 (unde au fost vizate toate servicii comunale şi necomunale scadente la 01.10.2018) şi hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru nr. 2- 29966/21 din 10.06.2022 (unde a fost vizat doar datoria la serviciul de energie termică formată în perioada 01.10.2018-01.11.2021, până la 30.11.2021).

Indică apelantul că, concluzii eronate ale primei instanțe rezultă din nepătrunderea în fondul cauzei şi examinarea superficială a pricinii la acţiunea înaintată. Prima instanţă a ignorat, nu a constatat circumstanţele importante pentru examinarea justă a cauzei, a neglijat şi nu a dat apreciere probelor prezentate de către reclamant la depunerea acţiunii în instanţa de judecată.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând şi studiind materialele pricinii, Colegiul atestă că, cererea de apel urmează a fi admisă, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr. 11 din mun. Chișinău să fie admisă integral.

Colegiul civil reține că acțiunea înaintată de ÎMGFL nr. 11 din mun. Chișinău a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă (art. 276/2 -276/4).

În conformitate cu prevederile art. 276/2 CPC, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile,

penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În acord cu prevederile art. 276/3 CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică.

Conform art. 276/4 CPC, instanţa soluționează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referință, soluționarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătorești şi se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare.

Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art. 276/3 fiind aplicabile corespunzător.

În adresa părților a fost expediată înștiințarea instanței de apel cu privire la examinarea apelului declarat de ÎMGFL nr. 11 din mun. Chișinău împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 noiembrie 2022, în lipsa participanților la proces.

În conformitate cu art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 118 alin. (1), (3) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În temeiul art. 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum şi a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod şi de alte legi.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit alin.(2) neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.11 alin.(1) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Potrivit alin.(2) al aceluiași articol în special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Dispozițiile art.12 Cod civil caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luând în considerare natura și scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum și uzanțele și practicile pertinente.

În temeiul art.13 alin.(1) Cod civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

Prevederile alin.(2) indică că în cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive. Alin.(3) indică statuează că dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.

Dispozițiile art.14 alin.(1) Cod civil indică că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat. Alin.(2) stabilește că nici o persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

În contextul pretențiilor deduse judecării instanța de apel reține că în temeiul art.15 alin.(1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. În temeiul art.16 alin.(1) Cod civil apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se

creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. În temeiul alin. (2) al aceluiași articol metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sânt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

În acord cu art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţa de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argument sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul civil reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Materialele dosarului atestă că, prin acțiunea în cauză reclamantul ÎMGFL nr. 11 din mun. Chișinău solicită încasarea solidară de la pârâți a datoriei totale de 36 688, 52 lei, acumulată în perioada 01.11.2018-01.05.2022, scadentă la 31.05.2022, formată din: energia termică 14 668, 19 lei (perioada 01.11.2021-01.05.2022); apă potabilă 9 190, 64 lei; apă menajeră 5 099, 01 lei; deservire bloc

1 738, 06 lei; deservire echipament tehnic 1 065, 54 lei; transport deșeuri 1 573 lei; deservire lift 3 354,08 lei.

Judecând cauza în fond, Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 21 noiembrie 2022, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de ÎMGFL nr. 11 din mun. Chișinău împotriva lui Pascal Sergiu, Sitaru Carolina și Pascal Ludmila privind încasarea datoriei la plata serviciilor locativ-comunale în sumă totală de 36 688, 52 lei, formată pentru perioada 01 noiembrie 2021 până la 01 mai 2022. S-a încasat în bugetul statului cheltuielile aferente judecării cauzei suportate de instanța de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 1 100, 65 lei, ce urmează a fi achitată nu mai târziu de 6 (șase) luni de la data adoptării prezentei hotărâri judecătorești.

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ consideră că soluția fondului este una incorectă, fiind bazată pe interpretarea și aplicarea eronată a dispozițiilor legale, precum și pe cercetarea neobiectivă a materialelor dosarului, situație ce impune casarea actului judecătoresc contestat.

În conformitate cu art. 25 alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală, persoanele fizice şi juridice ce beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator şi consumator.

În conformitate cu prevederile art. 51 alin. (4) al Legii nr. 75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe, plata pentru serviciile prestate necontorizate în locuință se efectuează conform indicatorilor contoarelor instalate la bloc şi se repartizează de către administrator pentru fiecare locuință necontorizată în funcție de suprafaţa ei totală.

Potrivit Regulamentului cu privire la modul de prestare şi achitare a serviciilor locative comunal necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condițiile deconectării acestora de la/reconectarea la sistemele de încălzire şi alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002, plățile pentru servi locative, comunale şi necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii şi locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine şi încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestate de servicii. Proprietarii, chiriașii şi locatarii caselor individuale. apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc achită plățile pentru serviciile prestate în luna precedentă până la data indicată factura de plată”.

Potrivit art. 37 alin. (3) al Legii nr. 75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe, indică că, că pe lângă plata pentru închirierea locuinței din fondul public de locuințe sau a locuinței proprietate privată, locatarul este obligat să efectueze plata pentru apa potabilă şi evacuarea apelor uzate, încălzire, alimentarea cu energie

electrică, gaze naturale, transportarea deșeurilor menajere solide şi lichide, ascensor şi pentru alte servicii prestate de locator sau de furnizorul de servicii comunale şi necomunale, conform facturilor prezentate. La solii locatarului, locatorul este obligat să prezinte bonurile de plată ce confirmă cheltuielile respective”.

În conformitate cu art. 25 alin. (5) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24.10.2002, se indică că, agenții economici care fumizează/prestează servicii de gospodărie comunală fără contracte cu consumatorii, în caz de neachitare a sumelor datorate, pot acționa conform prevederilor alin. (2)-(4). La rândul său, alin. (2)-(4) din art. 25 din Legea respectivă prevăd acţiunile ce pot fi întreprinse de către operator în privința consumatorilor care nu achită serviciile prestate, inclusiv acționarea în judecată. Drept urmare, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul dacă a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate. Ori, lipsa unui contract scris nu scutește consumatorul de obligaţia achitării serviciul prestat.

Conform art.774 alin. (1) Cod Civil, în virtutea raportului obligational, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art.776 Cod Civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt succeptibil de a le produce în condiţiile legii.

În acord cu art.858 alin. (1) și (2) Cod Civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii; obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bunăcredinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Potrivit art. 37(3) a Legii nr.75/30.04.2015- (..), locatarul este obligat să efectueze plata pentru apa potabilă şi evacuarea apelor uzate, încălzire, alimentarea cu energie electrică, gaze naturale, transportarea deşeurilor menajere solide şi lichide, ascensor şi pentru alte servicii prestate de locator sau de furnizorul de servicii comunale şi necomunale, conform facturilor prezentate. La solicitarea locatarului, locatorul este obligat să prezinte bonurile de plată ce confirmă cheltuielile respective.

Potrivit art. 51(4) a Legii nr.75/30.04.2015-plata pentru serviciile prestate necontorizate în locuinţă se efectuează conform indicatorilor contoarelor instalate la bloc şi se repartizează de către administrator pentru fiecare locuinţă necontorizată în funcţie de suprafaţa ei totală. Plata pentru serviciile comunale şi necomunale utilizate în locurile de uz comun şi pentru funcţionarea ascensoarelor se efectuează în baza unui regulament aprobat de către Guvern.

Reieșind din normele legale indicate supra, Colegiul consideră întemeiate pretențiile reclamantului ÎMGFL nr. 11 din mun. Chișinău cu privire la încasarea pentru serviciul de energie termică în sumă de 14 668, 19 lei pentru perioada

01.11.2021-01.05.2022, a sumei de 9190 (nouă mii una sută nouăzeci) lei 64 bani, cu titlu de datorie pentru apă potabilă, suma de 5 099 (cinci mii nouăzeci și nouă) lei 01 bani, cu titlu de datorie pentru apă menajeră, a sumei de 1738 (una mie șapte sute treizeci și opt) lei 06 bani, cu titlu de datorie pentru deservire bloc, suma de 1065 (una mie șaizeci și cinci) lei 54 bani, cu titlu de datorie pentru deservire echipament tehnic, a sumei de 1573 (una mie cinci sute șaptezeci și trei) lei, cu titlu de datorie pentru transport deșeuri, sumei de 3354 (trei mii trei sute cincizeci și patru) lei 08 bani, cu titlu de datorie pentru deservire lift, formate pentru perioada 01.11.2018-01.05.2022, iar în total suma de 36 688 (treizeci și șase mii șase sute optzeci și opt) lei 52 bani.

Distinct de cele menționate, Colegiul civil reține că, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală în lipsa contractelor încheiate cu consumatorii (proprietarii, chiriașii şi locatarii apartamentelor, caselor individuale de locuit, încăperilor locative în cămine şi încăperilor nelocative), aceştia din urmă sunt obligați să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite.

În această ordine de idei, instanța reține că beneficiarii serviciilor prestate, *****, Sitaru Carolina și Pascal Ludmila erau obligați să achite plata pentru acestea. Iar, la materialele cauzei lipsesc probe că această datorie a fost achitată.

Această concluzie rezultă din prevederile expres indicate în art. 25 alin.5 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24.10.2002, în care se stipulează că ”agenții economici care furnizează/prestează servicii de gospodărie comunală fără contracte cu consumatorii, în caz de neachitare a sumelor datorate, pot acționa conform prevederilor alin.(2)-(4)”. La rândul său, alin. alin. (2) – (4) din Legea respectivă statuează acțiunile ce pot fi întreprinse de către operator în privința consumatorilor care nu achită serviciile prestate, inclusiv acționarea în judecată.

Prin urmare, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul dacă a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate. Or, lipsa unui contract scris nu scutește consumatorul de obligația de a achita serviciul prestat.

Prin prisma prevederilor legale enunțate se constată că, obligația de achitare a serviciilor prestate urmează a fi pusă în sarcina beneficiarilor, în speță *****, Sitaru Carolina și Pascal Ludmila, care nu au respectat în totalmente obligațiile de plată.

Astfel, Colegiul conchide că, instanța de fond pripit a judecat cauza ajungând la concluzia respingerii acțiunii, or, circumstanțele stabilite în speță demonstrează contrarul poziției instanței de fond.

În consecință, instanța de apel conchide ca fiind întemeiată pretenția privind încasarea în beneficiul în beneficiul Î.M.G.F.L. ”Nr. 11” din Chișinău suma de 36 688 (treizeci și șase mii șase sute optzeci și opt) lei 52 bani cu titlu de datorie

Astfel, dat fiind că instanța de apel a stabilit temeinicia pretenției înaintate prin cererea de chemare în judecată cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile comunale, hotărârea primei instanțe urmează a fi casată pentru acest motiv, argumentele apelantului fiind întemeiate.

În conformitate cu art. 94 CPC, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. (2) În cazul mai multor reclamanţi sau pîrîţi, aceştia sînt obligaţi să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporţional sau solidar, în funcţie de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanţi a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalţi nu sînt responsabili de cheltuielile lui.

În conformitate cu art. 98 CPC, (1) Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Respectiv, Colegiul civil va repartiza cheltuielile pentru taxa de stat, de la care a fost scutit reclamantul/intimat la depunerea cererii de chenare în judecată, proporțional părților admise din pretenții formulate în cerere de chemare în judecată, încasînd în mod solidar de la *****, Sitaru Carolina și Pascal Ludmila, în beneficiul statului taxa de stat în prima instanță și instanța de apel în mărime de 1926 (una mie nouă sute douăzeci și șase) lei 13 bani.

Drept urmare, prima instanţa în totalmente a ignorat, nu a constatat circumstanţele importante pentru examinarea justă a cauzei, a neglijat şi nu a dat apreciere probelor prezentate de către reclamant la depunerea acţiunii în instanţa de judecată.

Din considerentele menționate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de ÎMGFL nr. 11 din mun. Chișinău, a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 noiembrie 2022 și a emite o nouă hotărâre prin care acțiunea înaintată de ÎMGFL nr. 11 din mun. Chișinău în procedura falimentului împotriva lui *****, Sitaru Carolina și Pascal Ludmila cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată să fie admisă integral, în sensul formulat.

În conformitate cu art. 276^4 , 385 lit. c), art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e:

Se admite cererea de apel declarată de ÎMGFL nr. 11 din mun. Chișinău în procedura falimentului.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 noiembrie 2022, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr.11 din mun. Chișinău în procedura falimentului împotriva lui *****, Sitaru Carolina și Pascal Ludmila cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și se adoptă o nouă decizie prin care:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr.11 din mun. Chișinău în procedura falimentului împotriva lui *****, Sitaru Carolina și Pascal Ludmila cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează în mod solidar de la *****, Sitaru Carolina și Pascal Ludmila, domiciliu în mun. Chișinău, str. Miorița,7/1 ap.48, în beneficiul ÎMGFL nr.11 din mun. Chișinău în procedura falimentului, cu sediul în mun. Chișinău, str. M.Varlaam, 65 of. 312, suma de 14 668 (paisprezece mii șase sute șaizeci și opt) lei 19 bani, cu titlu de datorie pentru energie termică pentru perioada 01.11.2021-01.05.2022, suma de 9190 (nouă mii una sută nouăzeci) lei 64 bani, cu titlu de datorie pentru apă potabilă, suma de 5 099 (cinci mii nouăzeci și nouă) lei 01 bani, cu titlu de datorie pentru apă menajeră, suma de1738 (una mie șapte sute treizeci și opt) lei 06 bani, cu titlu de datorie pentru deservire bloc, suma de 1065 (una mie șaizeci și cinci) lei 54 bani, cu titlu de datorie pentru deservire echipament tehnic, suma de 1573 (una mie cinci sute șaptezeci și trei) lei, cu titlu de datorie pentru transport deșeuri, suma de 3354 (trei mii trei sute cincizeci și patru) lei 08 bani, cu titlu de datorie pentru deservire lift, formate pentru perioada 01.11.2018-01.05.2022, iar în total suma de 36 688 (treizeci și șase mii șase sute optzeci și opt) lei 52 bani.

Se încasează în mod solidar de la *****, Sitaru Carolina și Pascal Ludmila, în beneficiul statului taxa de stat în prima instanță și instanța de apel în mărime de 1926 (una mie nouă sute douăzeci și șase) lei 13 bani.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă la data pronunțării.

Preşedintele completului, judecătorul Anatol Pahopol

Judecătorii Victoria Sîrbu

Ala Malîi